

USTAWA
z dnia 6 września 2001 r.

**Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 2001
r. Nr 129, poz. 1442;**

**o zmianie ustawy o rezerwach państwowych oraz zapasach
obowiązkowych paliw**

Art. 1.

W ustawie z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw (Dz.U. Nr 90, poz. 404 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 487) wprowadza się następujące zmiany:

1) rozdział 4 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 4

Zapasy obowiązkowe paliw ciekłych

- Art. 15. 1. W celu zapewnienia bezpiecznego zaopatrzenia kraju w paliwa ciekłe na wypadek wystąpienia zakłóceń lub kryzysu w ich dostawach na rynku krajowym ustala się zapasy paliw ciekłych, których ilość w każdym roku kalendarzowym, z zastrzeżeniem przepisów wydanych na podstawie ust. 5, ma być równa ilości takich paliw z okresu 90 dni ich średniej dziennej wewnętrznej konsumpcji.
2. Przez średnią dzienną wewnętrzną konsumpcję, o której mowa w ust. 1, rozumie się średnią dzienną wielkość dostaw paliw ciekłych na rynek wewnętrzny w roku poprzedzającym, ustaloną na podstawie odpowiednich danych statystycznych.
3. Minister właściwy do spraw gospodarki corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, wielkość średniej dziennej wewnętrznej konsumpcji w roku poprzedzającym, uwzględniając dane, o których mowa w ust. 2.
4. W skład zapasów, o których mowa w ust. 1, wchodzi:
- 1) rezerwy gospodarcze paliw ciekłych określone w art. 3 ust. 1 pkt 2, z wyłączeniem wyodrębnionej ich części, o której mowa w art. 3 ust. 2,
 - 2) zapasy obowiązkowe paliw ciekłych, o których mowa w art. 16.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy harmonogram osiągnięcia wymaganej ilości zapasów paliw ciekłych, mając na względzie potrzebę stopniowego osiągnięcia poziomu tych zapasów, o którym mowa w ust. 1, i biorąc pod uwagę możliwości ich magazynowania, stan rezerw gospodarczych paliw ciekłych, wielkość produkcji i importu, a także zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 16. 1. Wprowadza się obowiązek tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub przetwarzania paliw ciekłych, zwanych dalej „producentami”, oraz przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przywozu paliw ciekłych na polski obszar celny, zwanych dalej „importerami”, wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 17 ust. 1.

2. Producenci i importerzy tworzą zapasy obowiązkowe paliw ciekłych w zakresie tych rodzajów paliw, które są przedmiotem ich działalności.

3. Zapasy obowiązkowe paliw ciekłych stanowią majątek przedsiębiorców tworzących i utrzymujących te zapasy.

Art. 17. 1. Tworzy się rejestr producentów i importerów, zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr prowadzi Prezes Agencji Rezerw Materiałowych.

3. Rejestr zawiera w szczególności:

1) dokładne oznaczenie producenta lub importera,

2) niezbędne dane ekonomiczne i towarowe dotyczące producenta lub importera,

3) informacje dotyczące magazynowania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i sposób prowadzenia rejestru, wskazując jednocześnie dokumenty będące podstawą do dokonania wpisu do rejestru i uwzględniając możliwość prowadzenia rejestru w systemie elektronicznym pod warunkiem, że dane w nim zawarte znajdują potwierdzenie w dokumentach przechowywanych przez prowadzącego rejestr.

5. Producenci i importerzy są obowiązani zarejestrować się w rejestrze w terminie 30 dni od dnia podjęcia działalności gospodarczej.

Art. 18. Do paliw ciekłych objętych obowiązkiem, o którym mowa w art. 16 ust. 1, zalicza się następujące grupy produktów wytwarzanych z ropy naftowej:

1) benzyny silnikowe i materiały pędne do silników lotniczych,

2) oleje napędowe do silników i materiały pędne do silników lotniczych na bazie ropy naftowej,

- 3) oleje opałowe, z wyłączeniem olejów do silników statków morskich.

Art. 19. 1. Zapasy obowiązkowe paliw ciekłych mogą być utrzymywane w postaci:

- 1) paliw ciekłych,
- 2) półproduktów rafinacji ropy naftowej,
- 3) ropy naftowej.

2. Zapasy utrzymywane w postaci, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, powinny umożliwiać rzeczywiste wytworzenie produktów wymienionych w art. 18 w ilości określonej w art. 15 ust. 1 i w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 15 ust. 5.

3. Zapasy obowiązkowe paliw ciekłych utrzymywane w postaci półproduktu rafinacji ropy naftowej lub ropy naftowej powinny być obliczane proporcjonalnie do ilości każdej kategorii produktu otrzymanego w procesie przerobu ropy naftowej w poprzednim roku kalendarzowym przez danego producenta.

Art. 19a. 1. Do zapasów obowiązkowych paliw ciekłych można zaliczać paliwa zmagazynowane:

- 1) w terminalach i magazynach hurtowych,
- 2) w zbiornikach rafinerii ropy naftowej, z wyłączeniem paliw ciekłych znajdujących się w instalacjach i rurociągach produkcyjnych,
- 3) w zbiornikach instalacji rurociągowych,
- 4) w zbiornikach i magazynach portowych,
- 5) na barkach i statkach żeglugi przybrzeżnej wynajętych do transportowania paliw w strefie nadgranicznej, pod warunkiem zapewnienia możliwości bezzwłocznego przeprowadzenia kontroli stanu zapasów.
- 6) w zbiornikowcach znajdujących się w portach docelowych, po załatwieniu formalności portowych i celnych zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Do zapasów obowiązkowych paliw ciekłych nie zalicza się paliw znajdujących się w:

- 1) złożach ropy naftowej niewydobytej,
- 2) tranzyście, z przeznaczeniem do innych państw,
- 3) rurociągach,
- 4) cysternach kolejowych i samochodowych,
- 5) zbiornikach magazynowych na stacjach paliw,
- 6) magazynach o przeznaczeniu wojskowym.

3. Do zapasów obowiązkowych paliw ciekłych nie zalicza się także produktów naftowych dostarczanych przez osoby zagraniczne ich oddziałom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli produkty te nie stanowią importu.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz paliw ciekłych, w zakresie których tworzy się zapasy obowiązkowe paliw ciekłych, mając na względzie obowiązujące klasyfikacje wyrobów oraz zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych gromadzonych przez producentów i importerów, a także szczegółowe zasady i sposób interwencyjnego wykorzystania tych zapasów, mając na względzie stan rezerw gospodarczych, sytuację na krajowym rynku paliw ciekłych oraz zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.

- Art. 19b. 1. Na zasadach określonych w umowach międzynarodowych wiążących Rzeczpospolitą Polską zapasy obowiązkowe paliw ciekłych mogą być magazynowane poza jej granicami pod warunkiem zapewnienia możliwości bezzwłocznego przeprowadzenia kontroli stanu zapasów i dysponowania nimi.
2. Z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej przepis ust. 1 stosuje się do magazynowania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych wyłącznie na terytoriach państw należących do Unii Europejskiej.
 3. Zapasy obowiązkowe paliw ciekłych utrzymywane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie mogą przekraczać 10% ogólnej ilości takich zapasów utrzymywanych przez producentów i importerów.
 4. Producenci i importerzy gromadzą zapasy obowiązkowe paliw ciekłych w magazynach własnych albo u przedsiębiorców zajmujących się magazynowaniem takich paliw (przedsiębiorca magazynujący).
 5. Producenci i importerzy mogą gromadzić i utrzymywać zapasy obowiązkowe paliw ciekłych u przedsiębiorców magazynujących na warunkach określonych w umowie.
 6. Umowa, o której mowa w ust. 5, powinna określać w szczególności:
 - 1) ilość magazynowanych zapasów,
 - 2) warunki utrzymywania odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego magazynowanych zapasów,
 - 3) sposób postępowania przy magazynowaniu zapasów, ich wymianie i konserwacji oraz obniżaniu,
 - 4) okres magazynowania zapasów, przy czym okres ten nie powinien być krótszy niż rok kalendarzowy,
 - 5) wynagrodzenie za świadczone usługi magazynowania,
 - 6) zasady odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy,
 - 7) okres jej obowiązywania i warunki rozwiązania.

7. W terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 5, producenci i importerzy są obowiązani do przekazania Agencji Rezerw Materiałowych kopii umowy w celu dokonania odpowiedniej adnotacji w rejestrze.

Art. 19c. Producenci i importerzy mogą zlecać wykonanie swoich zadań innym przedsiębiorcom posiadającym koncesję na obrót paliwami ciekłymi lub koncesję na magazynowanie paliw ciekłych.

Art. 19d. 1. Koszty tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych ponoszą producenci i importerzy.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, zaliczane są do kosztów działalności producentów i importerów.

3. Producenci i importerzy są obowiązani do ubezpieczenia zapasów obowiązkowych paliw ciekłych od ognia i innych zdarzeń losowych.

Art. 19e. 1. Prezes Agencji Rezerw Materiałowych jest uprawniony do przeprowadzania kontroli u producentów, importerów lub przedsiębiorców magazynujących.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym zapasów obowiązkowych paliw ciekłych oraz jakości tych zapasów.

3. Osoby upoważnione przez Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych do przeprowadzania kontroli są uprawnione do:

- 1) wejścia na teren nieruchomości i obiektów,
- 2) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, stanowisko służbowe osoby przeprowadzającej kontrolę,
- 2) nazwę kontrolowanego,
- 3) zakres kontroli,
- 4) czas trwania kontroli.

5. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

6. Po przeprowadzeniu kontroli sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien zawierać wnioski i zalecenia oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści, przy czym termin do złożenia zastrzeżeń nie może być krótszy niż 7 dni, licząc od dnia doręczenia protokołu.

7. Prezes Agencji Rezerw Materiałowych może wezwać producenta, importera lub przedsiębiorcę magazynującego do usunięcia stwierdzonych uchybień, na podstawie protokołu, o którym mowa w ust. 6.

Art. 19f. 1. W razie wystąpienia zakłóceń na krajowym rynku paliw ciekłych, polegających na obniżeniu dostaw paliw ciekłych na krajowy rynek co najmniej o 7 procent w stosunku do średniej dziennej we-

wewnętrznej konsumpcji w roku poprzedzającym, lub w przypadku wystąpienia kryzysu na krajowym rynku paliw ciekłych, polegającego na obniżeniu dostaw paliw ciekłych na krajowy rynek więcej niż o 12 procent w stosunku do średniej dziennej wewnętrznej konsumpcji w roku poprzedzającym, ilość zapasów obowiązkowych paliw ciekłych może być obniżona w celu wykorzystania na bieżące potrzeby gospodarki.

2. W przypadku wystąpienia zakłóceń na krajowym rynku paliw ciekłych, minister właściwy do spraw gospodarki w celu pokrycia zapotrzebowania na paliwa może, w drodze rozporządzenia, zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych na określonym obszarze kraju, określając wielkość tego obniżenia oraz sposób i termin odtworzenia zapasów.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw gospodarki w celu pokrycia zapotrzebowania na paliwa może, w drodze decyzji, zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych przez określonych producentów lub importerów, określając wielkość tego obniżenia oraz sposób i termin odtworzenia zapasów.
4. Obniżenia ilości zapasów, o których mowa w ust. 2 i 3, mogą obejmować okres nie dłuższy niż 60 dni.
5. W przypadku wystąpienia kryzysu na krajowym rynku paliw ciekłych minister właściwy do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może nałożyć na producentów lub importerów obowiązek sprzedaży zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, po cenie rynkowej, w celu pokrycia zapotrzebowania na paliwa na rynku krajowym, określając wielkość sprzedaży oraz sposób i termin odtworzenia tych zapasów.
6. Wpływy uzyskane ze sprzedaży, o której mowa w ust. 5, producenci i importerzy przeznaczają na odtworzenie zapasów obowiązkowych paliw ciekłych.
7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw gospodarki może, w drodze decyzji, nakazać producentom lub importerom sprzedaż określonej ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, po cenie rynkowej, wskazanym podmiotom.

Art. 19g. 1. Producenci, importerzy i przedsiębiorcy magazynujący są obowiązani do przekazywania Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych comiesięcznych informacji o ilości i strukturze produkcji i importu oraz o ilości i strukturze tworzonych i magazynowanych zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w terminie 30 dni od upływu ostatniego dnia miesiąca, którego dotyczy przekazywana informacja, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku wystąpienia kryzysu na krajowym rynku paliw ciekłych informacje, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazywane na każde żądanie ministra właściwego do spraw gospodarki lub Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych.
3. Do informacji, o których mowa w ust. 1, przepisy ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11,

poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189 i Nr 123, poz. 1353) stosuje się odpowiednio.

- Art. 19h. 1. W terminie 45 dni od końca miesiąca następującego po upływie okresu sprawozdawczego Prezes Agencji Rezerw Materiałowych składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki półroczne sprawozdania dotyczące stanu zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, ich struktury oraz obszarów magazynowania.
2. Prezes Agencji Rezerw Materiałowych przekazuje bieżące informacje, o których mowa w ust. 1, na każde żądanie ministra właściwego do spraw gospodarki.”;

2) w art. 23 w ust. 1:

- a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „art. 15 ust. 1”,
b) skreśla się pkt 2;

3) po art. 23 dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. 1. Za naruszenia przez przedsiębiorcę wymagań ustawy polegające na:

- 1) niedopełnieniu ciążącego na nim obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, o którym mowa w art. 16 ust. 1, w przewidzianym terminie i wymaganej ilości,
- 2) obniżeniu ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych poniżej poziomu określonego w rozporządzeniu ministra gospodarki wydanym na podstawie art. 15 ust. 5 lub w decyzji wydanej na podstawie art. 19f ust. 3

- Prezes Agencji Rezerw Materiałowych wymierza karę pieniężną w drodze decyzji, w wysokości 150% wartości niedoboru zapasów obowiązkowych paliw ciekłych.

2. Za naruszenie przez przedsiębiorcę wymagań ustawy, polegające na niedopełnieniu obowiązku, o którym mowa w art. 19f ust. 5, Prezes Agencji Rezerw Materiałowych wymierza karę pieniężną, w drodze decyzji, w wysokości do 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.
3. Niezależnie od kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes Agencji Rezerw Materiałowych, w przypadkach określonych w tych przepisach, może nałożyć karę pieniężną na osobę kierującą działalnością przedsiębiorcy, przy czym kara ta może być wymierzona w kwocie nie wyższej niż 300% jej miesięcznego wynagrodzenia.
4. Od decyzji Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych służy odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki.
5. W postępowaniu w sprawach odwołań od decyzji, o których mowa w ust. 1-3, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.”;

4) w art. 24:

- a) w ust. 1 wyrazy „art. 22 i 23” zastępuje się wyrazami „art. 22, 23 i 23a”,
- b) w ust. 2 wyrazy „i art. 23 ust. 1” zastępuje się wyrazami „, art. 23 ust. 1 i art. 23a ust. 1-3”.

Art. 2.

1. Osiągnięcie poziomu zapasów paliw ciekłych, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy określonej w art. 1, powinno nastąpić nie później niż do dnia 31 grudnia 2008 r.
2. Począwszy od dnia 1 stycznia 2002 roku, przedsiębiorcy obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mają obowiązek powiększania poziomu tych zapasów do ilości określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 1.
3. Począwszy od dnia 1 stycznia 2002 roku, przedsiębiorcy prowadzący w dniu 31 grudnia 2001 r. działalność gospodarczą w zakresie produkcji lub importu paliw ciekłych, którzy na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, są obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w ilości odpowiadającej co najmniej ilości średniej siedmiodniowej produkcji lub importu, zrealizowanych przez danego przedsiębiorcę w roku poprzednim, przy czym w dniu 31 grudnia 2008 r. są obowiązani do uzyskania poziomu tych zapasów w ilości określonej w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 1.
4. W przypadku przedsiębiorców, którzy po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczną działalność gospodarczą w zakresie produkcji lub importu paliw ciekłych, podstawą obliczenia wymaganej w pierwszym roku ich działalności ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych jest zadeklarowana na dany rok przez przedsiębiorcę produkcja lub import.
5. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 4, w kolejnych latach swej działalności są obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w ilości odpowiadającej co najmniej ilości średniej siedmiodniowej produkcji lub importu, zrealizowanych przez danego przedsiębiorcę w roku poprzednim, przy czym w dniu 31 grudnia 2008 r. są obowiązani do uzyskania poziomu tych zapasów w ilości określonej w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 1.
6. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 2 i 3, są obowiązani zarejestrować się w rejestrze utworzonym i prowadzonym stosownie do przepisów art. 17 ust. 1-3 ustawy, o której mowa w art. 1, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3.

Do dnia wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w rozdziale 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres sześciu miesięcy od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.